СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МІЖНАРОДНЕ ТА ЄВРОПЕЙСЬКЕ ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

спеціальність	**D8 Право**	**обов'язковість дисципліни**	**Обов'язкова**
освітня програма	**Правове забезпечення агробізнесу**	**факультет**	**Менеджменту, адміністрування та права**
освітній рівень	**Другий (магістерський)**	**кафедра**	**Права та європейської інтеграції**

ВИКЛАДАЧ

Шерстюк Світлана Валеріївна

Вища освіта – спеціальність: Правознавство,
Облік і оподаткування,
Публічне управління та адміністрування
Науковий ступінь – кандидат економічних наук зі спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством
Вчене звання – доцент
Досвід роботи – 25 роки
Показники професійної активності з тематики курсу:
- авторка більше 5 методичних розробок,
- співавторка 12 тематичних публікацій,
- учасниця наукових і методичних конференцій, семінарів, стажувань

електронна пошта	svitlashka2906@biotechuniv.edu.ua	**дистанційна підтримка**	**Moodle, Google meet, Zoom**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування системи знань в галузі права охорони навколишнього природного середовища Європейського Союзу та світу в цілому; розумінні глобальних проблем, пов'язаних з охороною довкілля та потребою збереження природних ресурсів; прийняття європейських цінностей та стандартів у сфері охорони довкілля та збалансованого природокористування, а також сприянні реалізації державної екологічної політики щодо ефективного реформування відповідних екологічних правовідносин та суттєвого оновлення їх правової регламентації.
Формат	**лекції, практичні заняття, індивідуальна (самостійна) робота.**
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	- вміння аналізувати проблеми міжнародного та європейського законодавства у галузі охорони довкілля та пропонувати шляхи його удосконалення; демонструвати знання і розуміння сучасної європейської еколого-правової доктрини, цінностей, принципів та стандартів у межах галузі екологічного права ЄС та міжнародного екологічного права; використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у процесі спілкування, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації даних та представленні результатів (ЗК2, ЗК3,ЗК9, СК2, СК4, СК5) / ***практичні завдання, ситуаційні задачі, індивідуальна робота;*** - здатність застосувати міжнародне екологічне законодавство та законодавство ЄС в процесі правового регулювання окремих сфер екологічних відносин; наукові концепції щодо визначення місця екологічного права ЄС в системі права; аналізувати положення європейського права охорони навколишнього середовища та практику його застосування (ЗК2, ЗК3,ЗК9, СК2, СК14, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12) / ***практичні завдання, ситуаційні задачі.***
Обсяг і форми контролю	**6 кредитів ECTS (180 годин): 30 годин лекції, 16 годин практичні заняття; модульний контроль (1 змістовий модуль);підсумковий контроль – іспит.**
Вимоги викладача	**вчасне виконання завдань, активність, здатність до аналітичного та креативного мислення**
Умови зарахування	**відповідно до навчального плану**

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Програмні компетентності	ІК Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права. ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	**Програмні результати навчання**	ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних

	ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті. СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України. СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності. СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини. СК16. Здатність здійснювати юридичний супровід та правовий захист учасників суспільних відносин у сфері агробізнесу.		проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки. ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності. ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права. ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції. ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1.

Лекція 1.	Поняття та правова природа міжнародного екологічного права.	**ПЗ 1**	Основи міжнародного права та права Європейського Союзу щодо охорони навколишнього середовища.	**Самостійна робота**	1. Стокгольмська конференція ООН з проблем навколишнього середовища 1972 р.: 2. Конференція ООН з навколишнього середовища і розвитку Ріо-де Жанейро 1992 р.: 3. Прецедентне право як регулятор відносин у сфері охорони навколишнього середовища ЄС.
Лекція 2.	Глобальні екологічні проблеми. Особливості міжнародного та Європейського екологічного права.	**ПЗ 2**	Глобальні екологічні проблеми. Особливості міжнародного та Європейського екологічного права.		
Лекція 3.	Становлення і розвиток міжнародного	**ПЗ 3**	Правові аспекти співпраці України і		

	та Європейського екологічного права		Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища.		4. Директива 2009/28/ЄС Європейського Парламенту та Ради про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел: основні положення, цілі та ключові елементи. 5. Європейський Зелений Курс (European Green Deal): загальна характеристика, основні сфери дій. 6. Правове регулювання поводження з ядерними / радіоактивними відходами в ЄС. 7. Стратегія ЄС зі зміни клімату: загальна характеристика, принципи, структура.
Лекція 4.	Джерела міжнародного та Європейського екологічного права.	**ПЗ 4**	Джерела міжнародного та Європейського екологічного права.		
Лекція 5.	Принципи міжнародного екологічного права.	**ПЗ 5**	Окремі принципи міжнародного та Європейського екологічного права.		
Лекція 6-7.	Окремі принципи міжнародного та Європейського екологічного права	**ПЗ 6**	Міжнародно-правовий захист екологічних прав людини		
Лекція 8-9.	Міжнародно-правовий захист екологічних прав людини	**ПЗ 7**	Відповідальність у міжнародному екологічному праві.		
Лекція 10-11.	Інституційний механізм міжнародного права навколишнього середовища	**ПЗ 8**	Охорона навколишнього середовища під час збройних конфліктів.		
Лекція 12.	Відповідальність у міжнародному екологічному праві.				
Лекція 13.	Охорона навколишнього середовища під час збройних конфліктів. Принцип захисту навколишнього середовища в міжнародних угодах з роззброєння.				
Лекція 14.	Міжнародно-правове регулювання поводження з небезпечними для навколишнього середовища матеріалами і речовинами.				
Лекція 15.	Міжнародно-правова охорона морського та прісноводного середовища. Міжнародно-правова охорона атмосферного повітря і космічного простору				

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Сучасні теоретичні та прикладні засади права природокористування в національній еколого-правовій доктрині : монографія / за заг. ред. А. П. Гетьмана. – Харків : Право, 2023. 912 с.
2. Качурінер В. Л. Правові інструменти екологічної політики Європейського Союзу у сфері виробництва / В. Л. Качурінер // Право і суспільство. – 2022. – № 2. – С. 236–241. – URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2022/2_2022/35.pdf
3. Суєтнов Є. П. Екосистемний підхід у міжнародному екологічному праві: від ідеї збереження природних екосистем до появи цілісної концепції / Є. П. Суєтнов // Проблеми законності = Problems of legality : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2022. – Вип. 157. – С. 116–146. – URL: http://plaw.nlu.edu.ua/issue/view/15556/8624
4. Правова охорона довкілля: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія / А. П. Гетьман, А. К. Соколова, Г. В. Анісімова та ін.; за ред. А. П. Гетьмана. Харків: Право, 2014. 784с.
5. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с. URL: https://dspace.onua.edu.ua/items/c3f4d30d-23a1-4e5b-ada7-c6a4c79ed201
6. Міжнародне право навколишнього середовища: стан та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Національна академія наук України, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Міжнародний центр космічного права. Київ: Обрії, 2010. 213 с.
7. Задорожній О. В., Медведєва М. О. Міжнародне право навколишнього середовища: підручник. Київський національний університет ім. Т. Шевченка, Інститут міжнародних відносин. Київ: Вид. дім «Промені», 2010. 510 с.
8. Короткий Т. Р. Міжнародне право охорони морського середовища як підгалузь міжнародного права навколишнього середовища. Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. 2011. Вип. 54. С. 534–542.
9. Ладиченко В. В. Екологічна політика і право ЄС: Навчальний посібник / В. В. Ладиченко, І. В. Гиренко, Л. О. Головко, В. А. Вітів. Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2019. 363 с. URL: Навчальний посібник.pdf
10. Орєхов С. М. Міжнародно-правове регулювання охорони довкілля в Європейському союзі. Монографія. Київ: Фенікс, 2018. 384 с.
11. Macrory R., Havercroft I., Purdy R. Principles of European environmental law, Avosetta group of European Environmental Lawyers, Groningen: Europa Law Publishing, 2004.
12. Realization of Sustainable Development Principle in Environmental Legal Relations: Legislation and Law Enforcement Practice in Ukraine : monograph / Editors N. Kobetska, Z. Yaremak, L. Danyliuk. Ivano-Frankivsk : Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 2022. 226 p. URL: монографія_2022.pdf

Інтернет – ресурси

1. Сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: https://www.un.org/en/
2. Сайт Програми ООН з навколишнього середовища та розвитку. URL: https://www.unep.org
3. Сайт Міжнародного Суду ООН. URL: https://www.icj-cij.org
4. Сайт Міжнародного трибуналу з морського права. URL: https://www.itlos.org/en/
5.Офіційний сайт Європейського парламенту. URL: europarl.europa.eu.
6. Офіційний сайт Ради Європи. URL: https://www.coe.int/web/portal/home
7. Рішення Європейського Суду з прав людини щодо України: URL: https://minjust.gov.ua/m/str_9329
8. Міністр економіки та довкілля України URL: Міністерство економіки та довкілля України
9. Екологія. Право. Людина. URL: http://epl.org.ua/law-tax/spravy/
10. Офіційний веб-портал програми ООН з довкілля (ЮНЕП). URL: https://www.unep.org

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 70	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 30	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у Кодексі академічної доброчесності ДБТУ: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.